

2016

JAARDOCUMENT
BIJLAGE

Kennis centraal

Voor haar maatschappelijke verantwoording over 2016 heeft de NSDSK gekozen voor een jaardocument met een toegankelijke opzet, met korte berichten, interviews en infographics. Deze bijlage bij het jaardocument vormt hierop een aanvulling. In deze bijlage is het verslag van de Raad van Toezicht geïntegreerd. Verder leggen we verantwoording af over de realisatie van het jaarplan en doen we verslag van de medezeggenschap, de samenwerkingsrelaties en het kwaliteitsbeleid. Er is een overzicht opgenomen van de risico's en onzekerheden en van onze publicaties en presentaties. Het document is goedgekeurd door de Raad van Toezicht in haar vergadering van 12 mei 2017.

Naast het jaardocument met bijlage leggen wij ook verantwoording af via DigiMV. Met dit geheel aan verantwoording voldoen wij aan de eisen van de Zorgbrede Governancecode.

MISSIE, VISIE EN BELEID

De missie, visie en meerjarenstrategie van de NSDSK zijn toegankelijk via de website, www.nsdsk.nl.

De NSDSK houdt zich aan de normen van de vigerende governancecode en zet zich in om zo goed mogelijke kwaliteit te bieden aan haar cliënten tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De NSDSK zet zich in om de praktijk en de wetenschap op haar expertisegebieden verder te brengen, met het oog op de cliënt van morgen. De NSDSK wil deze doelen bereiken door innovatie te stimuleren en door een open cultuur te koesteren, waarin we van elkaar leren.

Binnen deze kaders heeft de NSDSK haar jaarplan 2016, "Kennis centraal", opgesteld. Hieronder wordt kort per item gerapporteerd over de realisatie:

VERSTERKING KENNISCENTRUM NSDSK

In 2016 zijn de nieuwe NSDSK website en de NSDSK Academie live gegaan. De Academie bundelt de opleidingen voor professionals die de NSDSK aanbiedt. De NSDSK heeft een communicatieadviseur aangetrokken die zich

onder andere bezig houdt met het verder verbeteren van de communicatie met onze cliënten en met de samenleving als geheel. Wat betreft het wetenschappelijk onderzoek verwijzen we naar het overzicht van publicaties en presentaties.

INNOVATIE IN DE ZORG

Ons aanbod ten behoeve van kinderen met TOS is in 2016 verder gedifferentieerd. De korte interventie Taaltijd is uit de pilotfase en wordt nu regulier ingezet. In 2016 is een pilot gestart met een ambulante team en de voorbereidingen zijn getroffen voor een pilot met intensieve groepsbehandeling fonologie. Deze zal in 2017 van start gaan.

In 2016 is besloten de capaciteit van het Audiologisch Centrum uit te breiden. Er is gestart met de personele uitbreiding en is een extra verdieping gehuurd. Het betreft een uitbreiding over de hele linie, met als speciale aandachtspunten de tinnitusbehandeling en spraak/taaldiagnostiek, waarbij gebruik wordt gemaakt van de overloopcapaciteit in Amsterdam.

In 2016 is de NSDSK toegetreden tot de landelijke Hoorinfotheek.

VERBETERING INTERNE PROCESSEN

De NSDSK heeft een medewerkersonderzoek gehouden. Hieruit kwam naar voren dat de medewerkers van de NSDSK over het algemeen zeer betrokken en bevolgen zijn. Zinvol werk scoort rapportcijfer 9,0. Ook op punten als: ik pas bij de NSDSK, de NSDSK waardeert mij en de NSDSK is een innovatieve organisatie scoren we tussen de 8 en de 9. Dankzij deze scores zijn we nr. 3 geworden in onze categorie tijdens het beste werkgevers event 2016 van Effectory en Intermediair. Aandachtspunten uit het MTO zijn de werkdruk, met name in het ACHN en de sociale veiligheid. We gaan werken aan onderling feedback geven, want dat kan beter. Op het gebied van ontwikkelen en opleiden is de vorm van de NSDSK masterclass inmiddels uitgekristalliseerd. Deze masterclasses worden zeer goed bezocht en voorzien in een behoefte. Daarnaast zijn diverse trainingen en opleidingen verzorgd waaronder een training gezondheidsmanagement/ziekteverzuim voor leidinggevenden. Op het gebied van de ICT heeft in 2016 een campagne plaatsgevonden op het gebied van informatieveiligheid. Dit heeft geleid tot veel meer bewustheid van risico's en tot aangescherpte afspraken. Eind 2016 is een hacktest uitgevoerd. Ons ICT-netwerk heeft die test goed doorstaan. In 2016 is zowel de HKZ- als de FENAC accreditatie goed doorlopen.

MAATSCHAPPELIJK ONDERNEMEN

De trainingen visueel communiceren op de werkvloer zijn inmiddels een reguliere activiteit. Via Stichting Fonds draagt de NSDSK bij aan maatschappelijke initiatieven voor onze doelgroep. Met nieuwe kopieermachines en scanfaciliteiten verkleinen we onze global footprint.

RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

De NSDSK wordt met verschillende omstandigheden geconfronteerd die mogelijk kunnen leiden tot risico's en onzekerheden op het gebied van zorg, onderzoek en financiën. De voornaamste risico's worden hieronder benoemd in een top 5, evenals de maatregelen die zijn genomen om de risico's te beperken.

1. TRANSITIE ZG-ZORG

De extramurale behandeling in de zintuiglijk gehandicaptenzorg is per 1 januari 2015 overgegaan van de AWBZ naar de Zorgverzekeringswet (Zvw). Deze transitie heeft betrekking op circa tweederde van de omzet van de NSDSK. Met betrekking tot de overgang zijn afspraken gemaakt op landelijk niveau. De NSDSK heeft een actieve rol gespeeld in dit landelijk overleg, als één van de vertegenwoordigers van de branche. Voor 2017 moesten voor het eerst individuele afspraken gemaakt worden met de zorgverzekeraars. Een risico heeft betrekking op de kleine aantallen en relatief hoge kosten. Verschuivingen tussen verzekeraars van enkele tientallen cliënten hebben al een grote impact in relatie tot plafondatafspraken. Hierover zijn weliswaar procesafspraken met de zorgverzekeraars gemaakt maar de praktijk moet uitwijzen hoe dit loopt. Een tweede risico betreft de landelijke groei van TOS in de ZG-zorg en de vraag of dit op langere termijn financieerbaar blijft. De NSDSK acteert op drie niveaus: Ze zoekt de dialoog op met zorgverzekeraars en andere relevante partijen om mee te denken. Ze probeert zelf de groei van TOS tot een minimum te beperken en doet een beroep op collega-aanbieders om net zo kritisch te zijn en tenslotte ontwikkelt ze een breder portfolio aan producten, zodat meer maatwerk mogelijk is in de behandeling van TOS. Een derde risico betreft de keten. Doordat de financiering vanaf 2019 niet meer op uren

maar op zorgproducten gebaseerd is, neemt het belang toe om voldoende cliënten in ZG-zorg te hebben. De verwijzingen voor de ZG-zorg komen vrijwel volledig vanuit de AC's. In een deel van haar verzorgingsgebied heeft de NSDSK zowel AC- als ZG-zorg, in een ander deel alleen ZG-zorg. Als de verwijzingen vanuit de AC's in dit deel van het verzorgingsgebied niet meer doorkomen, heeft het potentieel grote financiële impact. De beheersing van dit risico ligt enerzijds in het maken van goede afspraken met de AC's in het eigen verzorgingsgebied en anderzijds in het ontwikkelen van eigen opties voor het geval de verwijzingen stagneren. Er is een bestemmingsreserve aangelegd om financiële risico's in de overgangsfase te dekken.

2. UITBREIDING ACHN

Er is besloten tot uitbreiding van het ACHN. De kosten lopen hierdoor op en zullen naar verwachting niet direct gedekt kunnen worden uit de inkomsten. Er is een meerjarensce­nario gemaakt en er is op basis daarvan een reserve van 500.000 euro opzij gezet. Hier zit een risico, omdat wij nu nog niet kunnen voorspellen hoe de productieafspraken met de zorgverzekeraars zich zullen ontwikkelen.

3. MOGELIJKE AFNAME VAN WERKZAAMHEDEN EN INKOMSTEN VOG

Het aantal geboortes in Nederland liep lang terug. Het lijkt zich nu te stabiliseren, maar op de langere termijn zou het aantal weer kunnen dalen. Dit heeft consequenties voor de VOG, aangezien de contracten met de instellingen uitgaan van het aantal geboortes. De consequentie is dat de inkomsten mogelijk gaan dalen. Daarnaast vinden regelmatig gesprekken plaats over de rolverdeling tussen de NSDSK en de JGZ –instellingen. De JGZ-instelling kan besluiten om bepaalde activiteiten, zoals regiocoördinatie voor de neonatale gehoorscreening, in eigen beheer te doen en niet meer in te kopen bij de NSDSK, maar de omgekeerde beweging is ook mogelijk. Omdat er schaalvergroting in de JGZ

optreedt, zien we een tendens om meer zelf te doen en minder uit te besteden. Dat is een risico voor de VOG. Om dit risico te managen zet de NSDSK in op uitstekende kwaliteit tegen redelijke kosten en op een hoge mate van klantgerichtheid.

4. ONZEKERHEDEN IN DE BEKOSTIGING VAN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

De afdeling Onderzoek & Ontwik­keling is deels afhankelijk van projectfinanciering. Per project wordt gezocht naar een passend fonds. Er bestaat nog geen zekerheid over de meerjarige beschikbaarheid van de specifieke expertisemiddelen voor de ZG-sector, daar wordt nu onder regie van ZonMw een nieuwe systematiek voor ontwikkeld. De NSDSK is nauw bij deze ontwikkeling betrokken. Verder betekent dit voor de NSDSK, dat blijvend op hoog wetenschappelijk niveau gewerkt moet worden, zodat externe financiering in een concurrerende markt kan worden verworven.

5. MACRO BEHEERSINSTRUMENT

De overheid hanteert een macro beheersinstrument (MBI) waarmee de kosten van de gezondheidszorg beheerst kunnen worden. Concreet betekent dit dat alle zorgaanbieders een procentuele korting op hun budget kunnen verwachten als de macrokosten uitstijgen boven het vastgestelde maximum. Voor de medisch specialistische zorg en de ZG-zorg wordt dit maximum separaat bepaald. Bij de medisch specialistische zorg is de kans op overschrijding groter dan bij de ZG-zorg en deze overschrijving zou één of enkele procenten kunnen bedragen. Dit zou kunnen betekenen dat er van overheidswege met terugwerkende kracht een korting op het budget van het Audiologisch Centrum plaatsvindt van maximaal enkele procenten. Dit risico is naar aard en omvang voor ons niet beïnvloedbaar, maar kan wel opgevangen worden gezien de gezonde financiële positie van de NSDSK.

FINANCIËLE PARAGRAAF

De NSDSK hanteert een planning en controlcyclus, waarbij vanuit de meerjarenstrategie een jaarplan en begroting worden opgesteld. Op basis hiervan worden de afdelingen gebudgetteerd en worden de afdelingsplannen opgesteld en uitgevoerd. Via kwartaal- en halfjaarrapportages wordt over de voortgang gerapporteerd. In de jaarrekening en het jaardocument wordt verantwoording over het afgesloten jaar afgelegd.

SAMENWERKINGS- VERBANDEN

Door haar positie als zorgaanbieder en kennisinstelling heeft de NSDSK een groot aantal samenwerkingsrelaties. Het betreft onder andere de volgende ketenpartners:

- KNO-maatschappen
- Logopediepraktijken
- Huisartsen
- Audiciens
- JGZ-organisaties
- Verstandelijk gehandicaptenzorgaanbieders
- Jeugdhulpverlening en jeugd-GGZ
- VTO-teams
- MEE-teams
- Kinderdagverblijven en VVE's
- Onderwijsinstellingen regulier en cluster 2
- TNO

We hebben daarnaast een speciale samenwerking met het VUmc, door deelname aan het CI-team, de gezamenlijke opleiding tot audioloog en gezamenlijk multidisciplinair overleg.

We werken intensief samen met MOC 't Kabouterhuis, o.a. in het VTO+ programma. We verzorgen samen met De Bascule de opleiding tot GZ-psycholoog.

Op het gebied van de vroegsignalering van TOS werken we intensief samen met het NCJ, GGD Holland Noord en met JGZ Kennemerland.

We hebben een samenwerkingsovereenkomst met de cluster 2 instelling Viertaal en nemen deel aan hun Commissie van Onderzoek (CVO).

Naast ketenpartners werken we ook intensief samen met onze collega-instellingen. Tot 1 januari 2017 vond samenwerking plaats met Auris en Pento binnen de coöperatie Partners in Verstaan en bestuurde de coöperatie het Audiologisch Centrum Utrecht. Op 31 december 2016 is de coöperatie beëindigd en is het AC Utrecht overgegaan naar Pento. De goede samenwerking wordt voortgezet. Een tweede belangrijke samenwerking is die met Kentalis, met name op het gebied van gezamenlijke onderzoeksprojecten. De onderzoekssamenwerking is gebundeld in KNAPG, een acroniem van Kentalis, NSDSK, Auris, Pento en GGMD.

Binnen SIAC en FENAC, de twee brancheorganisaties, speelt de NSDSK een actieve rol. De bestuurder van de NSDSK is portefeuillehouder Onderzoek, Ontwikkeling en Opleiding in het bestuur van FENAC en secretaris in het bestuur van SIAC.

De NSDSK is aangemerkt als expertiseorganisatie en participeert in de Stichting Expertise ZG. De NSDSK ondersteunt de Programmaraad Auditief/Communicatief, waarin gezamenlijke onderzoeksprojecten worden beoordeeld.

Onze bijzondere leerstoel is gevestigd aan de Universiteit Leiden (UL). Deze samenwerking, waarin de Afdeling KNO van het LUMC ook actief participeert, is voor de NSDSK van groot belang. Prof. Carolien Rieffe is en was promotor van verschillende collega's. Deze samenwerking is de bedding van een belangrijke onderzoekslijn, naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van D/SH kinderen of kinderen met TOS. In 2015 is de leerstoel verlengd voor een nieuwe periode van vijf jaar door het College van Bestuur van de UL.

Onze activiteiten in het kader van de neonatale gehoorscreening vinden plaats in nauwe samenwerking met het RIVM, CvB.

De NSDSK onderhoudt goede contacten met de cliëntenorganisaties. De focus ligt daarbij, gezien onze doelgroepen, op FOSS (thans partner in HoorMij) en FODOK (thans partner in Divers Doof)

Ons onderzoek wordt gefinancierd uit verschillende bronnen. De steun van Stichting Fonds voor het Dove en Slechthorende kind is van grote waarde. Daarnaast zijn belangrijke partners voor ons de programmaraad auditief/communicatief, ZonMW, Fonds Nuts Ohra, VSB-fonds, NSGK en het Revalidatiefonds.

De Stichting Van der Lem Fonds, van waaruit eens per twee jaar het Van der Lemsymposium werd georganiseerd, is in 2016 geliquideerd. De taken van de stichting worden overgenomen door de NSDSK, het symposium behoudt haar naam en vorm en de naamgeefster blijft betrokken.

RAAD VAN BESTUUR EN RAAD VAN TOEZICHT

Uitgangspunt bij het handelen van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van de NSDSK is de Zorgbrede Governancecode. Het bestuur van de NSDSK en het toezicht hierop is in overeenstemming met de eisen van de Zorgbrede Governancecode.

RAAD VAN BESTUUR

De NSDSK kent een eenhoofdige Raad van Bestuur: de heer drs E.C. Müter.
De bestuurstructuur voldoet aan de wettelijke transparantie-eisen volgens de Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi). Dit is vastgelegd in de statuten van de organisatie en het vastgestelde beleid ten aanzien van verantwoordelijkheden en verantwoording. De bezoldiging van de bestuurder is conform de WNT, is vastgesteld door de Raad van

Toezicht en wordt jaarlijks geëvalueerd.

Door zijn functie als bestuurder NSDSK is drs. E.C. Müter tevens:

- Bestuurslid SIAC
- Bestuurslid Stichting Expertise ZG
- Bestuurslid FENAC
- Bestuurslid Stichting Fonds voor het Dove en Slechthorende Kind
- Bestuurslid Coöperatie Partners in Verstaan tot en met 31 december 2016
- Bestuurslid Audiologisch Centrum Utrecht tot en met 31 december 2016
- Bestuurslid Van der Lemfonds tot 1 juli 2016

Deze bestuurlijke werkzaamheden zijn onbezoldigd en vloeien voort uit de functie van bestuurder van de NSDSK.

RAAD VAN TOEZICHT

Samenstelling Raad van Toezicht:

1. **MW. DRS. G.J.C.M. ENGWIRDA-KROMWIJK**
voorzitter Raad van Toezicht (*lid vanaf 1 februari 2013, voorzitter vanaf 1 januari 2016*)

HOOFDFUNCTIE:

- Lid Raad van Bestuur Catharinaziekenhuis
- NEVENFUNCTIE:

- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Bevordering Kinderopvang

2. **MW. DRS. H.L.H.M. DARLEY MHSA**
lid Raad van Toezicht
(*vanaf 20 december 2010*)

HOOFDFUNCTIE:

- Interimmanager/adviseur HDIM

NEVENFUNCTIES:

- Lid bestuur Vrienden van het Hubrecht Instituut
- Lid Raad van Toezicht Trimbos Instituut

3. **DHR. IR. J.I.M. DE GOEIJ**
lid Raad van Toezicht
(*vanaf 1 september 2014*)

HOOFDFUNCTIES:

- Bestuursadviseur Oude Gracht Groep BV, den Haag

- Plaatsvervangend Onderwijs Autoriteit, Zeeland OAZ (tot september)

NEVENFUNCTIES o.a.:

- Lid Raad van Commissarissen, De Seizoenen BV, Oploo
- Lid Raad van Toezicht Stichting en BV Ros Robuust, Eindhoven
- Lid (vanaf juli) Voorzitter Raad van Toezicht St. Trimbos Instituut Utrecht
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting LEEFH, Amsterdam
- Onafhankelijk voorzitter MS Vereniging Nederland (tot juli)
- Voorzitter Maatschappelijk Innovatiefonds Gemeente Oisterwijk, MIGO
- Voorzitter ledenorganisatie Thebe Extra, Midden en West Brabant, Tilburg
- Lid ZonMw commissies winst door verschil en complementaire gezondheidszorg, Den Haag
- Lid van De Geschillencommissie, Den Haag
- Lid bezwarencommissie AWB GGD's en RAV's in Noord Brabant

4. PROF. DR.S.E. BUITENDIJK

lid Raad van Toezicht
(vanaf 1 januari 2016)

HOOFDFUNCTIES:

- Lid CvB van de universiteit Leiden (tot 1 augustus 2016)
- Vice-Provost (education), Imperial College London (vanaf 1 augustus 2016)
- Hoogleraar Women's and Family Health, LUMC

NEVENFUNCTIE:

- Lid Raad van Toezicht De Jeugd- en Gezinsbeschermers

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de strategie en prestaties van de NSDSK, in het bijzonder:

- de realisatie van de statutaire en andere doelstellingen van de NSDSK;
- de strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de NSDSK;
- de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- de financiële verantwoording;
- de kwaliteit en veiligheid van zorg;
- de naleving van wet- en regelgeving;

- de verhouding met belanghebbenden;
- de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de NSDSK.

Voorafgaand aan het jaar keurt de Raad van Toezicht het jaarplan inclusief de begroting goed. Hierin staan strategische afwegingen, speerpunten van beleid en voorgenomen doelstellingen voor de organisatie. Met halfjaarrapportages beoordeelt de Raad van Toezicht de voortgang en de prestaties. Na afloop van het jaar keurt zij het jaardocument goed, bijgestaan door een externe accountant. De Raad van Toezicht wordt door de bestuurder geïnformeerd over de interne beheersing en controle. Daarnaast koppelt de accountant jaarlijks diens bevindingen over interne beheersing en controle terug aan de Raad van Toezicht. Deze bevindingen worden besproken met de bestuurder. In haar meivergadering heeft de Raad van Toezicht in aanwezigheid van de externe accountant het jaardocument 2015 besproken en goedgekeurd.

Door de Raad van Toezicht is in 2016 speciale aandacht besteed aan:

- Governance: het reglement RvT/RvB en de afspraken rond onkostenvergoeding van de bestuurder zijn geactualiseerd en vastgelegd
- Kwaliteit: de HKZ- en FENAC-audits, het CQI onderzoek van het ACHN en de evaluatie van zorg in de vroegbehandeling
- Personele zaken: de resultaten van het medewerkersonderzoek (i.a.v. de OR) en het plotselinge verloop van personeel van één locatie
- Uitbreiding van het ACHN: de business case voor uitbreiding en het financiële meerjarensценario
- Onderzoeksstrategie
- De opheffing van de coöperatie Partners in Verstaan en de overdracht van het AC Utrecht aan Pento
- Financieel: de ANBI-status, Vennootschapsbelasting en declaratiesystematiek

De Raad van Toezicht is zo samengesteld dat de leden onafhankelijk zijn ten opzichte van

elkaar en de bestuurder, en geen (deel)belangen vertegenwoordigen die een kritische opstelling in de weg zouden kunnen staan.

De Raad van Toezicht vergaderde in 2016 vier maal in aanwezigheid van de bestuurder. De leden van de Raad van Toezicht zijn beschikbaar voor advies en consultatie voor de Raad van Bestuur. Geranne Engwirda was in 2016 lid van de Commissie van Toezicht van de Coöperatie 'Partners in Verstaan'. In 2016 heeft een gesprek plaatsgevonden van een delegatie van de OR met de RvT. Het lid van de RvT op voordracht van de Cliëntenraad heeft in 2016 een vergadering van de Cliëntenraad met de bestuurder bijgewoond.

De Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks het functioneren van de bestuurder. De voorzitter en de vicevoorzitter voeren het jaargesprek met de bestuurder. In december 2016 vond deze beoordeling plaats. De Raad van Toezicht heeft besloten haar eigen functioneren te evalueren met externe begeleiding. Deze evaluatie vindt begin 2017 plaats.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding binnen de geldende kaders (WNT, NVTZ). In de jaarrekening wordt deze vergoeding verantwoord.

VERANTWOORDING AANDACHTSFUNC- TIONARISSEN, RADEN, COMMISSIES EN STICHTING FONDS

ONDERNEMINGSRAAD

In 2016 hebben er zeven overlegvergaderingen plaatsgevonden en zijn

er verschillende onderwerpen aan bod geweest. Een groot onderwerp was het medewerkersonderzoek, dat in het voorjaar is gehouden. De OR heeft meegedacht over de vragenlijst en nadat het onderzoek is gehouden, zijn de resultaten en vervolgacties besproken met de OR. Verder is de OR is op de hoogte gehouden van de transitie van de ZG-zorg en de acties van de NSDSK op dit gebied. Ook zijn de onderhandelingen met de verzekeraars, de begroting, de halfjaarrapportage, de jaarrekening en het jaardocument besproken. De OR is uitgebreid van vijf naar zes leden en er hebben voor twee kiesgroepen verkiezingen plaatsgevonden.

Er is informeel overleg geweest over het boek 'Verdraaide organisaties' van Wouter Hart, om met elkaar vast te stellen of de NSDSK dicht bij de bedoeling blijft. Ook is gesproken over de governancecode en de verdeling van verantwoordelijkheden tussen RvB en RvT. Tenslotte is onze HR-managementinformatie gepresenteerd en ook hierover is informeel gesproken. De Ondernemingsraad heeft één keer gezamenlijk overleg gehad met de RvT over de uitkomsten van het medewerkersonderzoek.

De OR heeft instemming verleend aan de volgende besluiten:

- richtlijn contributie beroepsverenigingen
- maatregelen mbt. werkdruk pedagogisch begeleiders
- attentieregeling
- stagebeleid
- regeling vertrouwenspersonen

Andere belangrijke onderwerpen van 2016 waren:

- Informatiebeveiliging
- Voortgang van het KMS
- Beëindiging Partners in Verstaan
- Bijgesteld OR-reglement
- Uitbreiding ACHN
- Verbouwing Lutmastraat

CLIËNTENRAAD

Conform de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen heeft de NSDSK een centrale

cliëntenraad. De cliëntenraad heeft een eigen visie, missie en strategie geformuleerd. Deze worden samen met het reglement elk jaar geëvalueerd. De cliëntenraad is in 2016 vijf keer bijeen geweest in een overlegvergadering met de bestuurder van de NSDSK. De bestuurder heeft tijdens deze overleggen de cliëntenraad op de hoogte gehouden van de transitie van de ZG-zorg en de acties van de NSDSK op dit gebied. Ook zijn de onderhandelingen met de verzekeraars, de begroting, de halfjaarrapportage, de jaarrekening, het jaardocument, de verbouwing van de Lutmastraat, de uitbreiding van het ACHN en de beëindiging van Partners in Verstaan besproken. Bij één vergadering van de Cliëntenraad was een lid van de RvT aanwezig.

In 2016 heeft de Cliëntenraad o.a. geadviseerd de bereikbaarheid van de andere gezinsbegeleiders te verhogen tijdens de afwezigheid van de hun toegewezen gezinsbegeleider. De NSDSK heeft dit advies overgenomen in de vorm van onder meer een algemeen e-mailadres voor de gezinsbegeleiding waarop altijd minimaal een medewerker is ingelogd. De cliëntenraad heeft verder meegeschreven aan de teksten voor op de nieuwe website.

Een voor de cliëntenraad belangrijk onderwerp is de ontwikkeling op het gebied van e-health dat op de agenda staat voor de NSDSK voor de komende jaren. De cliëntenraad houdt hierin graag de vinger aan de pols en maakt zich zorgen dat e-health ten koste zou gaan van persoonlijk contact. De NSDSK heeft de cliëntenraad verzekerd dat e-health altijd een aanvulling zal zijn op de bestaande behandelvormen, geen vervanging en zal de cliëntenraad actief en intensief meenemen in de ontwikkelingen op dit vlak. In het najaar is de cliëntenraad begonnen aan een grote wervingsactie voor nieuwe leden voor de cliëntenraad. Daarvoor heeft de cliëntenraad onder meer een vlog gemaakt, die niet alleen dient voor de werving van nieuwe leden, maar ook meteen informatie geeft over de cliëntenraad.

Vanaf 2017 is het jaarplan van de cliëntenraad te vinden op de website en zullen ook voor ieder overleg de agenda's openbaar worden. Hiermee wil de cliëntenraad de interactiviteit

met andere cliënten verhogen. Aan het eind van 2016 is afscheid genomen van twee leden van de cliëntenraad. Er zijn daarom een nieuwe voorzitter en vicevoorzitter aangesteld.

KWALITEITSBELEID

De NSDSK heeft de kwaliteit van zorg hoog in het vaandel. We besteden zowel intern als extern veel aandacht aan permanente kwaliteitsverbetering en wij laten ons daarop extern toetsen. Vertegenwoordigers van de NSDSK zijn actief betrokken bij de doorontwikkeling van de kwaliteitskaders voor onze zorg. Deze doorontwikkeling vindt plaats binnen de brancheverenigingen. We hechten daarbij veel waarde aan het oordeel van onze cliënten.

CLIËNTEVREDENHEIDSONDERZOEK

De NSDSK neemt deel aan het landelijke CQI-onderzoek vanuit de FENAC en NVVS, onderdeel van stichting Hoormij. Daarnaast vindt een permanente (eigen) monitoring plaats van de tevredenheid van de cliënten in de vroegbehandeling. Eens per drie jaar wordt de tevredenheid van cliënten in de vroegbehandeling extern onderzocht. Dit zal in het voorjaar van 2017 weer plaatsvinden. De resultaten van het CQI-onderzoek binnen het ACHN in 2016 waren licht boven het branchegemiddelde (met helaas een beperkte respons). Een opvallend punt zijn de wachtlijsten. Er is binnen de NSDSK actief gewerkt aan het inkorten van de wachtlijsten. De instroom van nieuwe cliënten is echter significant harder gegroeid, dan de ruimte in de wachtlijsten die door de maatregelen werd gecreëerd. Dientengevolge zijn de wachtlijsten iets gegroeid ten opzichte van het vorige jaar en is de beoordeling van cliënten van deze wachtlijsten zoals verwacht iets gedaald, als is deze wel nog steeds positief. Eind 2016 zijn daarom grotere maatregelen genomen, zoals de uitbreiding van het ACHN met een derde etage. Verwacht wordt dat dit in 2017 resultaat op zal leveren. De monitoring vroegbehandeling laat een bestendig positief beeld zien (rapportcijfers van 8,5 of hoger). Op

dit aandachtspunten wordt, waar mogelijk, actie genomen.

FOBO-COMMISSIE EN FUNCTIONARIS GEGEVENSBESCHERMING

De NSDSK heeft een fobo-regeling (fouten, ongevallen, bijna ongevallen) waarbij aan de hand van een formulier de medewerker verslag doet van een (bijna) fout, (bijna) ongeval of onveilige werksituatie. Elk half jaar analyseert een commissie de fobo's op trends, structurele tekortkomingen en de ingezette maatregelen. Bij de analyse van deze fobo's worden de ingevulde risico-inventarisaties van de locaties meegenomen. In deze risico-inventarisaties wordt gekeken naar de mogelijke risico's voor het kind op de locatie én naar de mogelijke risico's op het gebied van de gegevensbescherming. De gegevens hiervan worden weer meegenomen in de steekproeven van de functionaris gegevensbescherming. Op deze manier wordt zo veel als mogelijk zowel de veiligheid als de privacy van de cliënt gewaarborgd. In 2016 zijn 51 fobo's geregistreerd. De meeste fobo's betreffen 'kleine kinderen ongelukjes' op de behandelgroepen. De analyse heeft niet geleid tot ingrijpende aanpassingen op de groepen of het Audiologisch Centrum, maar wel tot verhoogde alertheid op bepaalde aandachtspunten. De fobo's worden wel goed ingevuld en medewerkers voelen zich veilig om ook eigen fouten te melden. Hierdoor is de cultuur binnen de NSDSK dat fobo's snel gesignaleerd, opgepakt en opgelost worden.

KLACHTENCOMMISSIE CLIËNTEN

De NSDSK heeft conform de Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector een klachtenprocedure opgesteld en een klachtencommissie samengesteld. De klachtenprocedure is in 2016 aangepast conform de vernieuwde wetgeving, waaronder de nieuwe Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg. De klachtenprocedure gaat ervan uit dat het grootste deel van de klachten informeel en zo snel mogelijk behandeld worden, in

samenspraak met de cliënt en de professional. Lukt het niet om tot een oplossing te komen, dan kan de klacht voorgelegd worden aan de leidinggevende. Mocht ook in samenspraak met de leidinggevende de klacht niet naar tevredenheid behandeld worden, dan kan de cliënt zich wenden tot de klachtenfunctionaris van de NSDSK. De klachtenfunctionaris is tevens de contactpersoon naar de onafhankelijke klachtencommissie van de NSDSK. Naast de klachtencommissie, kunnen cliënten ook contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon Wim van Es voor ondersteuning.

In 2016 is in verband met het verstrijken van haar termijn het voorzitterschap overgedragen van mevrouw mr. Jantien van Hall naar mevrouw mr. Jitta Miedema. De NSDSK heeft zich in 2016 aangesloten bij de Geschillencommissie Zorg voor zowel ziekenhuizen (NVZ) als gehandicaptenzorg (VGN).

In 2016 zijn er 10 informele klachten geweest en een formele klacht. De betrokken medewerkers en/of de leidinggevenden hebben de informele klachten besproken met de cliënten. Er is een toelichting gegeven over de gang van zaken, oplossingen zijn gezocht en gegeven en/of excuses zijn gemaakt als er iets niet goed is gegaan. Hiermee zijn de informele klachten naar tevredenheid van de betrokken cliënten afgehandeld. De klachtencommissie heeft de formele klacht ongegrond verklaard.

VERTROUWENSPERSONEN INTERN EN EXTERN

Alle werknemers binnen de NSDSK kunnen bij onheuse bejegening van een collega of leidinggevende, bij pesten, seksuele intimidatie of agressie, terecht bij de in- of externe vertrouwenspersonen. Er hebben geen medewerkers contact opgenomen met de externe vertrouwenspersoon in 2016. Ook cliënten kunnen bij de externe vertrouwenspersoon terecht. Om rolconflicten te voorkomen is hier bewust gekozen voor alleen een externe vertrouwenspersoon. Deze

is gemakkelijk en kosteloos te benaderen door de cliënt.

In 2016 heeft een cliënt contact opgenomen met de vertrouwenspersoon. De cliënt maakte zich zorgen over de continuïteit van zorg door verloop op één van de behandelgroepen. Op advies van de vertrouwenspersoon is de cliënt in gesprek gegaan met de bestuurder en dit gesprek heeft de zorgen naar tevredenheid weggenomen bij de cliënt.

INTERN AUDITTEAM

Het team heeft een grote audit uitgevoerd in 2016, over de uitgaande correspondentie naar cliënten, verwijzers en andere betrokkenen. Doel van deze audit was om onderwerpen als privacy, vertrouwelijkheid, informatieveiligheid en inzagerecht te toetsen. Deze audit behelsde de gehele organisatie. Daarom is bewust gekozen om de twee auditmomenten samen te voegen tot een grotere audit.

Uit de audit is gebleken dat de privacy en rechten van de cliënt duidelijk op het netvlies staan bij de medewerkers van de NSDSK. Wel is het soms onduidelijk hoe dit het beste gewaarborgd kan worden en in de praktijk wordt hier bij de NSDSK erg voorzichtig mee omgegaan, wat mogelijk leidt tot extra en onnodige administratieve handelingen voor zowel medewerker als cliënt. In 2017 vindt een uitgebreid onderzoek plaats naar hoe we dit proces kunnen verbeteren zonder aan de privacy van de cliënt te tornen.

STICHTING FONDS VOOR HET DOVE EN SLECHTHORENDE KIND

De afdeling O&O doet jaarlijks een aanvraag voor ondersteuning van onderzoeks- en ontwikkelprojecten bij Stichting Fonds voor het Dove en Slechthorende Kind. In 2016 zijn een viertal projecten aangevraagd; KinderGebaren-App, Fonologische training, ASS screening en een bijdrage voor het omzetten van voorleesboeken op de Ipad naar een online omgeving.

De KinderGebaren-app is intussen opgeleverd en heeft de nodige aandacht gegenereerd. Ook heeft de NSDSK met de KinderGebaren-

app de Simea innovatieprijs gewonnen in april jl. Het project Fonologische training betreft een project naar een andere inrichting voor de behandeling van kinderen met fonologische stoornissen binnen de NSDSK. In dit project werken de afdeling Vroegbehandeling TOS en de afdeling O&O nauw met elkaar samen. Het project ASS screening heeft tot doel de signalering van kinderen met opvallend gedrag, dat zou passen binnen het autistisch spectrum, op de behandelgroepen van de NSDSK te verbeteren. Het omzetten van Ipad voorleesboeken naar een online omgeving is een vervolg op een project dat de NSDSK eerder uitvoerde naar de effectiviteit van interactief voorlezen met de Ipad. De uitgevers hebben toestemming gegeven om de boeken die destijds voor het project naar apps voor de Ipad zijn omgezet nu om te zetten naar een online versie. Op deze manier houden uitgevers controle over de toegankelijkheid van de boeken en kunnen de boeken toch beschikbaar gemaakt worden voor de gehele doelgroep.

Naast deze projecten doet ook de bijzonder hoogleraar Carolien Rieffe jaarlijks een beroep op Stichting Fonds. In 2016 ging dat om een bijdrage in diverse activiteiten binnen de leerstoel en een bijdrage ten behoeve van de ontwikkeling van een eye-tracker die vervolgens in verschillende projecten gebruikt gaat worden.

PUBLICATIES EN OVERIGE ACTIVITEITEN

Hieronder vindt u een lijst met publicaties en presentaties van medewerkers van de NSDSK en van Carolien Rieffe, bijzonder hoogleraar 'Sociale en emotionele ontwikkeling bij kinderen met een auditieve en/of communicatieve beperking'.

PUBLICATIES

Cohen Tervaert, F., Ottow-Henning, E., Kruythoff-Broekman, A., Wiefferink, K., Singer, I., & Gerrits, E. (2016).

Woordenschattherapie bij peuters met een taalontwikkelingsstoornis: Een onderzoek naar het effect van semantische scripts op de actieve woordenschat van peuters op TOS behandelgroepen. Nederlands tijdschrift voor Logopedie, 88 (9), 6-11.

De Laat, A.P.M., Van Deelen, L., & Wiefferink, K. (2016). *Hearing screening and prevention of hearing loss in adolescents.* Journal of Adolescent Health, 59, 243-245.

Diepeveen, F.B., Dusseldorp, E., Carmiggelt, E.C., N. Uilenburg, N., & Verkerk, P.H. (2016) *De predictieve validiteit van de handreiking 'Uniforme signalering van taalachterstanden'* Tijdschrift JGZ, 2.

Dirks, E., Uilenburg, N., & Rieffe, C. (2016). *Parental stress among parents of toddlers with moderate hearing loss.* Journal of research in Developmental Disabilities, 55, 27-36.

Dirks, E., Ketelaar, L., van der Zee, R., Netten, P., Frijns J., & Rieffe, C. (2016). *Concern for others: A study on empathy in toddlers with moderate hearing loss.* Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 22 (2), 178-186.

Ketelaar, L., Wiefferink, C.H., Frijns, J.H.M., & Rieffe, C. (2016). *Children with cochlear implants and their parents: Relations between*

parenting style and children's social-emotional functioning. *Ear & Hearing.*

Kouwenberg, M. Vermeij, B., Spliet, A., & Wiefferink, K. (2016). *Peuters met TOS in kaart. Kenmerken van 2- tot 5-jarige kinderen die een TOS-behandelgroep bezoeken.* Logopedie, 88(5) , 22-28.

Kouwenberg, M. Vermeij, B., Spliet, A., & Wiefferink, K. (2016). *Peuters met TOS in kaart gebracht. Kenmerken van 2-5 jarige kinderen die een TOS-behandelgroep bezoeken.* Van Horen Zeggen, 57(5), 14-19.

Kruythoff-Broekman, A., Wiefferink, K., & Uilenburg, N. (2016). *Effectiviteit van Target Word bij 'late talkers': Een onderzoek naar het effect van het Hanen-ouderprogramma Target Word op de taalontwikkeling van 'late talkers'.* JGZ tijdschrift voor jeugdgezondheidszorg, 48 (6), 134-139.

Laugen, N. J., Jacobsen, K. H., Rieffe, C., & Wichstrøm, L. (2016). *Emotion Understanding in Preschool Children with Mild to Severe Hearing Loss.* Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 1-9.

Laugen, N. J., Jacobsen, K. H., Rieffe C., & Wichstrøm, L. (2016). *Predictors of psychosocial outcomes in hard of hearing preschool children.* Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 21(3), 259-267.

Wauters, L., & Dirks, E. (accepted 2016). *"eBooks versus print books: interactive reading with young deaf and hard-of-hearing children.* Journal of Deaf Studies and Deaf Education

Veiga, G., De Leng, W., Cachucho, R., Ketelaar, L., Kok, J., Knobbe, A., Neto, C., & Rieffe, C. (2016). *Social competence at the playground: Pre-schoolers during recess.* Infant and Child Development, 26.

Veiga, G., Ketelaar, L., De Leng, W., Cachucho, R., Kok, J.N., Knobbe, A., Neto, C., & Rieffe, C. (2016). *Alone at the playground.* European Journal of Developmental Psychology, 14, 44-61.

Wiefferink, K., Diender, M., Wijs, M., & Vermeij, B. (2016). *Het gebruik van gebaren bij jonge kinderen met TOS*. Logopedie, 88(3), 18-20.

Rieffe, C., Dirks, E., van Vlerken, W. & Veiga, G., (2016). *The empathic mind in children with communication impairments: The case of children who are Deaf or Hard of Hearing (DHH); children with an Autism Spectrum Disorder (ASD); and children with Specific Language Impairments (SLI)*. To appear in: V. Slaughter and M. de Rosnay (Eds) Theory of mind development in context. Hove: Psychology Press.

PRESENTATIES

Alphen van, P., Meester, M., & Dirks, E. (2016). *Taal aanbod thuis bij TOS kinderen*. Siméa congres, Lunteren.

Alphen van, P., Dirks, E., & Meester, M. (2016). *Language environment at home of toddlers with SLI: An exploratory study using LENA*. 30th World Congress of the I.A.L.P., Dublin, Ireland.

Broekhof, E., Ketelaar, L., & Rieffe, C. (2016). *Mind your morals! Shame, guilt and aggression in adolescents with and without hearing loss*. VNOP conference, Wageningen.

Vermeij, B.A.M., Kok, S., Wiefferink, K., Knoors, H., & Scholte, R. (2016). *Kinderen op TOS behandelgroepen in beeld*. Symposium SCEM: Taalontwikkeling: stoornis of achterstand?, Ede.

De Jong, E. (2016). *Thema-avond TOS (i.s.m. Auris en VUmc)*. Voorlichting voor perifere logopedisten regio Haarlem, Haarlem.

De Jong, E. (2016). *Wat is TOS?*. NVA-najaarsvergadering, Utrecht.

Dirks, E. (2016). *Onderzoek bij dove en slechthorende kinderen*. Expertise bijeenkomst, Sint Michielsgestel.

Diender, M., & de Jong, E. (2016). *TOS en Meertaligheid*. Voorlichting op Onderwijsdag Logopedie Compleet Passend, mei 25, 2016, Purmerend.

Dirks, E. (2016). *Auditieve neuropathie*. Workshop Onici, Vianen.

Dirks, E. (2016). *Slechthorende kinderen, wat weten we wel en wat (nog) niet?* KKAU bijeenkomst, Arnhem.

Dirks, E. & Langendoen, M. (2016). *Emotionele beschikbaarheid in de ouder-kind interactie van horende kinderen met dove ouders*. Landelijke GGZ-DS dag, Houten.

Dirks, E., & Emmerik, H. (2016). *Plezier in (inter)actief communiceren*. FOSSdag, Utrecht.

Dirks, E. (2016). *Sociaal emotionele ontwikkeling bij kinderen met een auditieve beperking*. Kentalis gezinsdag, Sint Michielsgestel.

Dirks, E. (2016). *Executieve functies van peuters met gehoorverlies*. Siméa congres, Lunteren.

Dirks, E., Van der Zee, R., Netten, P., Ketelaar, L., Frijns, J., & Rieffe, C. (2016). *Empathy in toddlers with moderate hearing loss*. CERE Emotion Conference, Leiden.

Dirks, E. & Wauters, L. (2016). *Parents count: Including early mathematics in early intervention Programs*. 3rd International Congress on Family-Centered Early Intervention for Children who are Deaf or Hard of Hearing. Bad Ischl, Austria.

Dirks, E., Kok, S., Kriens, T., Meester, M., van der Zee, R., & Uilenburg, N. (2016). *Executive functioning in preschool deaf and hard of hearing children*. 3rd International Congress on Family-Centered Early Intervention for Children who are Deaf or Hard of Hearing. Bad Ischl, Austria.

Dirks, E. (2016). *Emotionele beschikbaarheid in de ouder-kind interactie van horende kinderen met dove ouders*. GGMD, Gouda.

- Dirks, E. & Wauters, L.** (2016). *Strategies for interactive reading with children with hearing loss*. 42nd Annual International ACE-DHH Conference. New-York, United States.
- Dirks, E.** (2016) *Ouders maken het verschil*. Pento jubileum symposium, Amersfoort.
- Hudepohl, L.** (2016). *Taalontwikkelingsstoornissen. Signalering, diagnostiek en behandeling*. Themabijeenkomst voor de Nederlandse Vereniging van Pedagogogen en Onderwijskundigen (NVO), Utrecht.
- Hudepohl, L., & Kok, S.** (2016). *Wat is een taalontwikkelingsstoornis? Een voorlichting voor ouders en medewerkers van verschillende kinderdagverblijven in Broek en Waterland, Utrecht en Haarlem*.
- Ketelaar, L.** (2016). *Social-emotional development of children with hearing loss*. Invited lecture. British Association of Audiovestibular Physicians Hallpike symposium, Liverpool, UK.
- Ketelaar, L.** (2016). *Emotieweb: Inzicht in de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen*. Autismecongres, Eindhoven.
- Ketelaar, L. & Kok, S.** (2016). *Emotieweb: Inzicht in de sociaal-emotionele ontwikkeling*. Centrum Autisme, Leiden.
- Ketelaar, L. & Kok, S.** (2016). *Emotieweb: Inzicht in de sociaal-emotionele ontwikkeling*. Centrum Autisme, Voorburg.
- Kruythoff-Broekman, A.** (2016). *Effectiviteit van het Hanen ouderprogramma Target Word voor 'late talkers'*. Symposium SCHEM: Taalontwikkeling: stoornis of achterstand?, Ede.
- May, M., & Jutjens, J.** (2016) *Feiten en fabels over logopedie*. Voorlichting voor medewerkers van kinderopvang Partou. Velsersbroek.
- Meester, M., Ketelaar, L., Wiefferink, C., & Rieffe, C.** (2016). *EmotionWeb: from fundamental research to a functional web-based tool for professionals*. 3rd International Congress on Family-Centered Early Intervention for Children who are Deaf or Hard of Hearing. Bad Ischl, Austria.
- Raterman, M. & Sijbrands, S.** (2016). *Wat is TOS? Voorlichting voor Parlan, Alkmaar*.
- Stevens, A., Alphen van, P., Meester, M., & Dirks, E.** (2016). *Taal aanbod thuis bij TOS kinderen*. Symposium SCHEM: Taalontwikkeling: stoornis of achterstand?, Ede.
- Uilenburg, N.** (2016). *Uniforme signalering taalproblemen door de JGZ*. Ned. Ver. Audiologie, Utrecht.
- Uilenburg, N & De Jong, E** (2016). *Vroegsignalering bij TOS, wat doet het AC*. Voorlichting voor wijkverpleegkundigen GGDHN, Heerhugowaard.
- Uilenburg, N.** (2016). *Technologische ontwikkelingen; consequenties voor personeel. Anders kijken! HR op het goede spoor*, Utrecht.
- Uilenburg, N.** (2016). *Uniforme signalering taalproblemen door JGZ; van handreiking tot JGZ richtlijn*. Symposium SCHEM: Taalontwikkeling: stoornis of achterstand?, Ede.
- Van der Zee, R., & Van Hal-Dotsch, C.** (2016). *Monitoren van de ontwikkeling van dove/slechthorende kinderen*. Siméa congres, Lunteren.
- Van der Zee, R., Rieffe, C., Ketelaar, L., & Wiefferink, K.** (2016). *Sociaal-emotioneel functioneren van jonge kinderen met TOS*. Bijeenkomst WAG/NIP, Utrecht.
- Van der Zee, R., & Van Hal-Dotsch, C.** (2016). *Monitoren van de ontwikkeling van dove/slechthorende kinderen*. Landelijke Coördinatorenendag VOG, Utrecht.

Van der Zee, R., Rieffe, C., Ketelaar, L., & Wiefferink, K. (2016). *Sociaal-emotioneel functioneren van jonge kinderen met TOS*. Kentalis symposium, Doetinchem.

Van der Zee, Meester, M., & Dirks, E. (2016). *Monitoring the development of DHH children*. 3rd International Congress on Family-Centered Early Intervention for Children who are Deaf or Hard of Hearing. Bad Ischl, Austria.

Wauters, L., & Dirks, E. (2016). *Ontluikende gecijferdheid bij dove en slechthorende peuters*. Siméa congress, Lunteren.

Wauters, L., & Dirks, E.,(2016). *The perspectives of an ipad for interactive reading with deaf or hard-of-hearing toddlers*. 3rd International Congress on Family-Centered Early Intervention for Children who are Deaf or Hard of Hearing. Bad Ischl, Austria.

Zwitsersloot-Nijenhuis, M., Wiefferink, K. (2016). *Effectiviteit van indirecte logopedie*. Symposium SCEM: Taalontwikkeling: stoornis of achterstand?, Ede.

ONDERWIJS

- Evelien Dirks, Tinka Kriens, Wiepk Harkema en Myrna van der Paal. Psychologie. Audiologie assistenten, Audcom. Utrecht, 2016
- Evelien Dirks. Gastcollege studievereniging Emile, Ped wetenschappen UL.
- Evelien Dirks. Gastcollege Universiteit Utrecht, Psychologie.
- Evelien Dirks. Docent scientist practitioner, Postmaster opleiding schoolpsychologie. Rino Amsterdam.
- Noëlle Uilenburg. Onderwijs in het kader van de handreiking uniforme signalering taalproblemen. Verscheidene GGD's, Nederland.
- Rosanne van der Zee, Sigrid Kok, Lizet Ketelaar, Marjolein Meester en Evelien Broekhof. Emotieweb: van onderzoek naar praktijk. Verscheidene instellingen en data, 2016.

OVERIG

- Bernadette Vermeij is redactielid van het tijdschrift Van Horen Zeggen.
- Evelien Dirks is voorzitter van de Werkgroep Aangaande Auditief en Communicatief Gehandicapten van het Nederlands instituut voor Psychologen (NIP).
- Evelien Dirks is bestuurslid van de sector Jeugd van het Nederlands instituut voor Psychologen (NIP).
- Evelien Dirks is voorzitter van de Werkgroep Aangaande Auditief en Communicatief van het NIP.
- Evelien Dirks is ambtelijk secretaris van de Programmaraad Auditief-Communicatief.
- Noëlle Uilenburg neemt deel aan de Programmaraad Auditief-Communicatief.
- Noëlle Uilenburg is voorzitter SIMEA-congrescommissie
- Noëlle Uilenburg is bestuurslid van Stichting Fonds
- Noëlle Uilenburg is lid van de programmacommissie Neonatale Gehoorscreening
- Noëlle Uilenburg is lid van de Adviescommissie ontwikkelingsonderzoek JGZ
- Noëlle Uilenburg is lid van congrescommissie Van der Lemcongres
- Noëlle Uilenburg is lid van de congrescommissie Taalstaal III
- Alex Hoetink is lid van twee werkgroepen van de Kring Klinische Audiologie van de NVKF.

NSDSK, Lutmastraat 167, 1073 GX AMSTERDAM
TELEFOON: 020-5745945
E-MAIL: nsdsk@nsdsk.nl
WWW.NSDSK.NL